

РАДА СУДДІВ УКРАЇНИ

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5, тел.: (044) 277-76-29, факс: (044) 277-76-30

12 вересня 2014 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я

№ 33

Рада суддів України, як вищий орган суддівського самоврядування, не може залишатись осторонь суспільно-політичної ситуації, яка наразі склалася в Україні та зокрема стосується невиконання представниками законодавчої та виконавчої влади вимог статей 74, 79, 102 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" та рішення XII позачергового з'їзду суддів України від 20 червня 2014 року в частині недотримання конституційних гарантій незалежності суддів.

Незалежність і недоторканність суддів є невід'ємною ознакою правової держави та однією з фундаментальних засад демократичного суспільства. Гарантії незалежності і недоторканності суддів як носіїв судової влади та самостійності судів як судових органів встановлені Конституцією та законами України. Незалежність судів визначено в Україні як конституційний принцип організації та функціонування судів з метою забезпечення права осіб на судовий захист.

Разом з тим реалізація норм зазначених законів в Україні належним чином не забезпечується.

В Україні мають бути забезпечені дієві, а не формальні гарантії незалежності суддів та необхідно констатувати, що діяльність не всіх органів державної влади у цій сфері є такою ж конструктивною.

Зокрема, у Ради суддів України викликає занепокоєння стан дотримання вимог закону щодо складення присяги вперше обраними суддями.

Так, відповідно до частини першої статті 55 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» особа, вперше призначена на посаду судді, набуває повноважень судді після складення присяги судді. У частині другій статті 55 вказаного Закону зазначено, що суддя складає присягу під час урочистої церемонії у присутності Президента України.

Тобто, для здійснення судочинства в порядку, встановленому процесуальним законом, особі, вперше призначеній на посаду судді необхідно скласти присягу судді. Це, зокрема, впливає й зі змісту присяги, за якою суддя присягає об'єктивно, безсторонньо, неупереджено, незалежно та справедливо здійснювати правосуддя.

На сьогодні кількість суддів місцевих загальних судів, які не склали присягу, але зараховані до штату судів становить 280 осіб.

Такі судді тривалий час (близько року) позбавлені права здійснювати правосуддя, що негативно впливає на строки розгляду справ у конкретних судах та, врешті решт, негативно впливає на захист прав громадян України.

Викликає занепокоєння і стан дотримання вимог закону щодо, обрання суддів безстроково, строк повноважень яких закінчився та звільнення суддів у відставку, які досягли 65-річного віку.

Так, частини другої статті 74 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» встановлено, що суддя, строк повноважень якого закінчився, за його заявою має бути рекомендований Вищою кваліфікаційною комісією суддів України для обрання його Верховною Радою України на посаду безстроково, якщо відсутні визначені законом обставини, що перешкоджають цьому.

Загальна кількість суддів місцевих загальних судів, у яких закінчився 5-річний термін повноважень та які не обрані на посади суддів безстроково становить 192 судді.

Крім того, частиною першою статті 102 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» встановлено, що суддя звільняється з посади за віком з наступного дня після досягнення ним шістдесяти п'яти років. Частиною четвертою статті 102 вказаного Закону якщо суддю з будь-яких причин не звільнено з посади, він не може здійснювати свої повноваження зі здійснення правосуддя з наступного дня після досягнення шістдесяти п'яти років.

Протягом періоду з жовтня 2013 року по липень 2014 року 130 суддів загальних судів подали заяви про відставку, однак у зв'язку з відсутністю рішення про їх відставку, такі судді продовжують отримувати суддівську винагороду в судах, в яких обіймають штатну посаду судді, не маючи повноважень стосовно здійснення правосуддя.

Відповідно до інформації, наданої місцевими та апеляційними судами, за період з січня 2014 року по серпень 2014 року (8 місяців) на виплату суддівської винагороди 93 суддів, які досягли 65-річного віку, з Державного бюджету України протягом зазначеного періоду було витрачено майже 22 млн. гривень.

Загальна кількість суддів, які станом на 15 серпня 2014 року досягли 65-річного віку, становить 104 судді, з них:

- 2 судді Верховного Суду України,
- 2 судді Вищого адміністративного суду України,
- 6 суддів Вищого господарського суду України,
- 1 суддя Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних та кримінальних справ;
- 93 судді місцевих та апеляційних судів.

Зазначені факти призводять до дестабілізації діяльності судової влади, руйнують сподівання суспільства на ефективність діяльності судових органів. У підсумку такі явища становлять загрозу утвердженню в Україні принципу верховенства права, підривають основи правопорядку в державі, завдають непоправної шкоди авторитету України на міжнародній арені як держави, яка здатна дотримуватися положень законів.

Рада суддів України вважає, що такий стан недотримання конституційних гарантій незалежності суддів є неприпустимим та потребує вжиття негайних кардинальних заходів реагування, а також запровадження превентивних механізмів з метою недопущення аналогічних випадків в подальшому.

Крім того, недотримання конституційних гарантій незалежності суддів є негативним проявом у внутрішньополітичній діяльності держави, несе загрозу незалежному функціонуванню судової системи України, перешкоджає процесу відновлення довіри суспільства до неї та є неприйнятним у період перебування країни у вкрай складних соціально-економічних умовах.

Заслухавши та обговоривши інформацію голови Ради суддів України В. Сімоненко про стан виконання рішень XII позачергового з'їзду суддів України від 20 червня 2014 року та Ради суддів України від 08 серпня 2014 року № 14 щодо складення присяги вперше призначеними суддями, обрання суддів безстроково, строк повноважень яких закінчився та звільнення суддів у відставку, які досягли 65-річного віку, відповідно до статті 113, статті 127 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" та Положення про Раду суддів України, затвердженого рішенням X позачергового з'їзду суддів України 16 вересня 2010 року у редакції затвердженій рішенням XII позачергового з'їзду суддів 20 червня 2014 року, Рада суддів України

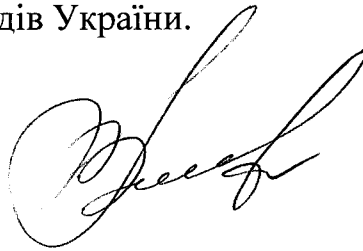
в и р і ш и л а:

1. Інформацію голови Ради суддів України В. Сімоненко про стан виконання рішень XII позачергового з'їзду суддів України від 20 червня 2014 року та Ради суддів України від 08 серпня 2014 року № 14 щодо складення присяги вперше призначеними суддями, обрання суддів безстроково, строк повноважень яких закінчився та звільнення суддів у відставку, які досягли 65-річного віку, взяти до відома.

2. Висловити Президенту України та Верховній Раді України занепокоєння щодо невиконання рішення XII позачергового з'їзду суддів України.

3. Звернутись до засобів масової інформації щодо опублікування зазначеного рішення Ради суддів України.

**Голова
Ради суддів України**

В. М. Сімоненко